

ASPECTELE CONTABILITĂȚII VENITURILOR DIN ASIGURAREA DIRECTĂ

Conf. univ. dr. Liliana Lazari, ASEM

In accordance with the market economy insurance is a branch of activity with many specific aspects. These specific features of insurance activity are found and reflected in book-keeping.

This article deals with the way how to find and account the income of the insurance company, obtained by the activity of direct insurance.

Cuvinte-cheie: *companie de asigurări, venit din asigurarea directă, primă de asigurare, suma asigurată, constatarea veniturilor.*

În funcție de natura relațiilor care se stabilesc între părțile implicate în asigurare, se deosebesc următoarele forme de asigurare: *asigurarea directă, coasigurarea și reasigurarea.*

Asigurarea directă – reprezintă asigurarea propriu-zisă, implicând nemijlocit în mecanismul asigurării asiguratul și asigurătorul. Această formă reflectă asigurările tradiționale și au o sferă largă de cuprindere, ținând cont de toate domeniile de asigurare.

Conform Legii contabilității Republicii Moldova, companiile de asigurări reprezintă entități de interes public, care trebuie să aplice, în organizarea contabilității, prevederile Standardelor Internaționale de Raportare Financiară.

Contabilitatea veniturilor este unul din principalele sectoare ale contabilității, deoarece anume în cadrul acestui sector se formează indicatorii financiari de bază (cifra de afaceri, profitul brut, rezultatele din fiecare tip de activitate practică la entitate) pentru luarea deciziilor economice de către absolut toți utilizatorii. Obiectivul prezentului articol constă în examinarea particularităților veniturilor obținute de companiile de asigurări din asigurarea directă, în ce privește recunoașterea, evaluarea și reflectarea în rapoarte a acestora.

Veniturile sunt definite în Cadrul general pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare drept majorări ale beneficiilor economice în cursul perioadei contabile, sub forma intrărilor de active sau măririi valorii activelor, sau a diminuării datoriilor, care au drept rezultat creșteri ale capitalurilor proprii, altele decât cele legate de contribuții ale participanților la capitalurile proprii. Termenul „venituri” se referă la acele venituri care apar în cursul desfășurării de către o entitate a activității sale curente.

Structura veniturilor companiei de asigurări este prezentată în figura 1.

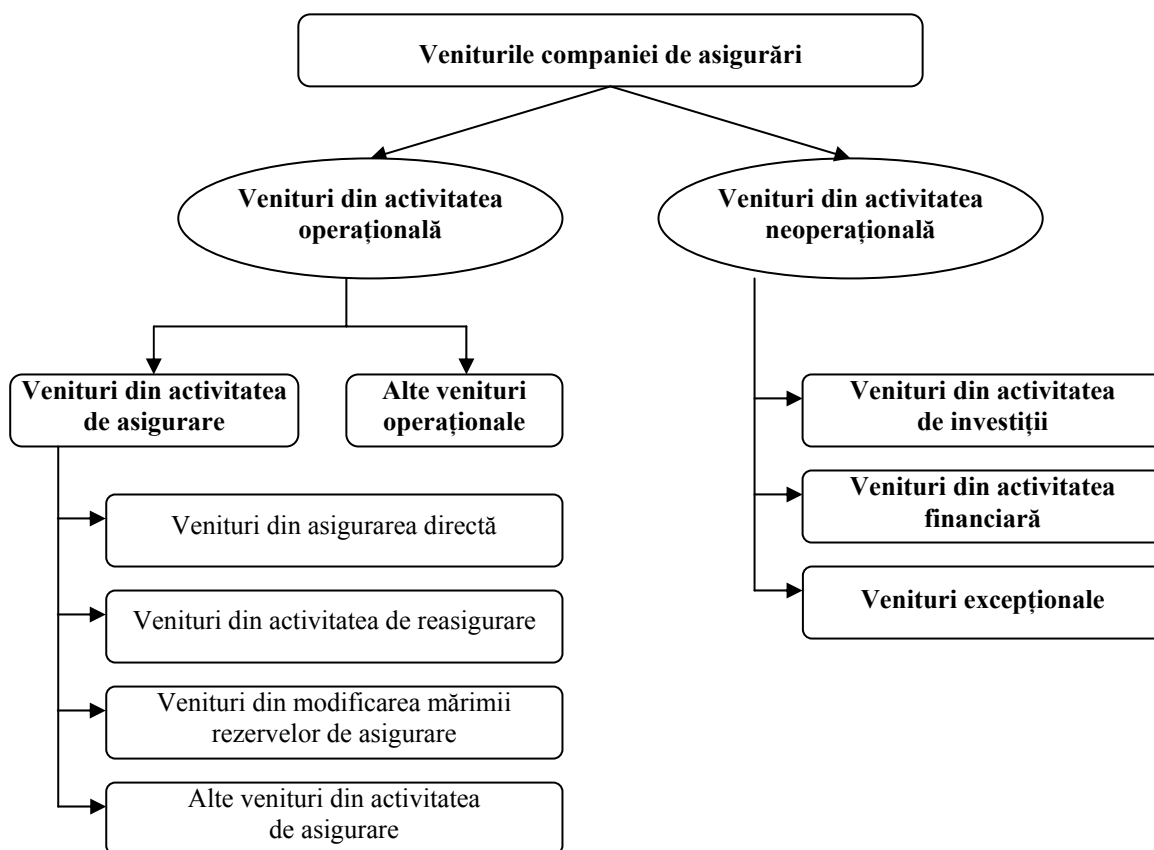

Figura 1. Structura veniturilor companiei de asigurări

Particularitățile contabilității veniturilor în companiile de asigurări sunt determinate în cadrul veniturilor activității operaționale și nemijlocit prin categoria veniturilor din activitatea de asigurare. Veniturile din activitatea de asigurare, la rândul său, includ următoarele tipuri de venituri:

- 1) *venituri din asigurarea directă*, care cuprind primele de asigurare pe asigurarea directă;
- 2) *venituri din activitatea de reasigurare*, care cuprind sumele primite sau de primit din activitatea de reasigurare desfășurată;
- 3) *venituri din modificarea mărimii rezervelor de asigurare* – sunt veniturile obținute din diminuarea mărimii rezervelor de asigurare;

4) *alte venituri din activitatea de asigurare* – includ alte tipuri de venituri din activitatea de asigurare, precum: dobânda pentru depozitul de prime pe riscurile primite în reasigurare etc.

Ca venit din activitatea de asigurare directă, se consideră prima de asigurare. Conform prevederilor articolului 14 al Legii cu privire la asigurări, *prima de asigurare* reprezintă suma pe care asiguratul este obligat să o plătească anticipat asigurătorului pentru preluarea riscului, conform contractului de asigurare sau legii. Deci, prima este suma de bani – remunerația – pe care o primește asigurătorul de la asigurat în schimbul prestației promise, respectiv protecția pentru riscurile stabilite. Este prețul protecției oferite de asigurător pentru acele riscuri.

Prima de asigurare constituie un element esențial al contractului de asigurare și principala obligație a asiguratului.

Stabilirea primei de asigurare este de o importanță covârșitoare pe piața de asigurare, reflectând raportul dintre cerere și ofertă, direct influențat de dimensiunea activității economice și sociale în general, precum și a celei de asigurare directă. Astfel, pe fiecare piață se practică niveluri diferite de prime.

Printre factorii care influențează mărimea primei de asigurare se pot enumera: natura bunului asigurat; dimensiunea riscurilor; numărul și tipul riscurilor; intensitatea riscurilor; mărimea posibilă a daunelor; gradul de dispersie a riscului; suma asigurată; durata contractului; nivelul franșizei; întinderea geografică a acoperirii; istoricul daunelor pe un anumit număr de ani anteriori (de regulă, 5-10 ani); diverse date statistice relevante pentru o evaluare cât mai corectă, modalitatea de plată a primei (într-o tranșă unică sau eşalonată în rate periodice); gradul de întreținere a bunului la asigurările de bunuri, starea de sănătate la asigurările de persoane, limita răspunderii la asigurarea de răspundere; vârsta, sexul, starea de sănătate, durata asigurării la asigurarea de viață; starea conjuncturală a pieței; evaluarea proprie obiectivă și subiectivă a asigurătorului.

Calculul primelor se face în mod științific, pe baza datelor statistice și a matematicii actuariale care au revoluționat practica asigurărilor. În cazul asigurărilor obligatorii, cuantumul primei de asigurare se stabilește prin lege, iar în cazul celor facultative se stipulează în contractul încheiat în urma negocierilor dintre asigurat și asigurător. Există o corelație necesară între prima de asigurare și factorii obiectivi sau subiectivi care influențează nivelul primei de asigurare.

Prima plătită de asigurat reprezintă *prima brută* și este alcătuită din *prima netă* (cota de bază), care formează fondul pentru plata indemnizațiilor de asigurare (în cazul asigurărilor de viață) sau despăgubirilor de asigurare (la asigurările generale), și *adaosul de primă* (adaosul la cota de bază), din care se acoperă cheltuielile de gestiune ale asigurătorului și determină obținerea unui profit.

$$\text{Prima brută} = \text{prima netă} + \text{adaosul de primă}$$

Calculul primei nete ține cont de *valoarea riscului* privit ca *probabilitate*, cât și ca *intensitate*¹. *Probabilitatea* este determinată prin calcule statistice ce au la bază aplicarea legii numerelor mari, care aparține matematicianului elvețian Jean Bernoulli, ce a demonstrat că, la un număr mare de cazuri, probabilitatea producerii unui fenomen se poate calcula cu o infimă aproximație, spre deosebire de un număr redus de cazuri, unde producerea evenimentului nu poate fi anticipată cu aceeași aproximație, datorită erorilor ce intervin din lipsa desprinderii unor tendințe clare cât mai apropiate de realitate. De aceea, urmând legile statistice, prima de asigurare este cu atât mai bine determinată, cu cât a existat un număr mai mare de cazuri, pe baza cărora ea s-a determinat. *Intensitatea variabilă a riscului* se reflectă corespunzător în nivelul primei. Astfel, în situația în care, pe parcursul contractului, riscul este variabil, prima se poate modifica în aceeași proporție.

Prezența sumei asigurate în contractul de asigurare este necesară, deoarece servește ca *bază și pentru calcularea primei de asigurare*, în principiu, prin aplicarea unui anumit procent (tarif de primă) asupra sumei asigurate.

Pentru stabilirea sumei asigurate, în cazul asigurărilor de bunuri, se procedează la operațiunea numită evaluare de asigurare. Suma asigurată poate fi mai mică sau cel mult egală cu valoarea de asigurare – valoarea reală a bunului – evitându-se astfel supraasigurarea unui bun. Supraasigurarea nu este admisă pentru că ar putea duce la un interes al asiguratului pentru producerea cazului asigurat și încasarea, în consecință, a unei sume superioare valorii bunului în momentul producerii prejudiciului. Există două metode mai răspândite de determinare a valorii reale a bunului. Prima metodă și cea mai simplă: în calitate

¹ V.Ciurel. Asigurări și reasigurări: abordări teoretice și practice internaționale. București: ALL BECK, 2000, pag. 112.

de valoare de asigurare a unui bun se ia valoarea de bilanț la momentul încheierii contractului de asigurare (se determină ca diferența dintre valoarea inițială, ținând cont de reevaluările petrecute minus suma uzurii acumulate). A doua metodă constă în determinarea cheltuielilor necesare pentru obținerea (procurarea, construirea etc.) unui bun omogen ținând cont de uzura la data încheierii contractului de asigurare.

În cazul asigurărilor de persoane, contractul de asigurare nu este unul de indemnizare. În schimbul primelor, asigurătorul nu se obligă să acopere o pagubă, ci să plătească indemnizația de asigurare la producerea riscului independent de orice idee de prejudiciu. Nici viața și nici sănătatea omului nu sunt evaluabile în bani și se exclude existența oricărui raport între suma asigurată și paguba suferită de asigurat. Suma de asigurare se stabilește conform puterii de plată a asiguratului și a gradului de risc.

La asigurarea de răspundere civilă, suma asigurată se stabilește prin convenție sau prin reglementări legislative.

Durata asigurării depinde de natura asigurării, deoarece se pot încheia asigurări pe o durată determinată sau pentru derularea unui proces (un transport de marfă).

În funcție de criteriile menționate, asigurătorii își elaborează propriile *tarife de prime*. Ele sunt stabilite pe perioade de timp determinate, de obicei, de un an.

Prima de asigurare este indivizibilă. Mărimea ei nu se recalculează și, deci, nu se modifică nici în situația în care asigurarea încetează pentru asigurat înainte de terminarea contractului.

Asiguratul, în schimbul plății primei, obține protecția prin asigurare pentru anumite riscuri, pe o anumită perioadă de timp. Atât în cazul asigurărilor facultative, care au la bază un contract de asigurare, cât și în cazul asigurărilor obligatorii, care au la bază cadrul legislativ, *plata primelor constituie condiția esențială care declanșează răspunderea asigurătorului*. Prin urmare, în asigurările obligatorii legea face referință explicită la asigurat căruia îi impune cadrul normativ, obligatoriu al asigurării, în timp ce asigurătorului i se impune să-și angajeze răspunderea numai atunci când, și dacă, asiguratul a plătit prima de asigurare stabilită.

Deci, în dependență de tipul de asigurare determinat de modul de realizare a raporturilor juridice de asigurare, se disting și două categorii de prime, și anume:

- prime de asigurare aferente asigurărilor obligatorii, cuantumul cărora se stabilește prin lege;
- prime de asigurare aferente asigurărilor facultative, mărimea cărora se stabilește de asigurător în concordanță cu asiguratul.

Pornind de la faptul că piața asigurărilor este o parte a pieței serviciilor financiare, venitul provenit din prestări de servicii (în cazul dat servicii de asigurare) se constată în baza principiilor contabilității de angajamente (tranzacțiile și evenimentele sunt recunoscute atunci când apar, și nu pe măsură ce mijloacele bănești sunt încasate sau plătite). În activitatea de asigurare, la constatarea venitului, apar următoarele particularități: în ce privește *respectarea principiului contabilității de angajamente*: conform prevederilor art. 1313 al Codului Civil al RM asigurarea începe din momentul achitării primei de asigurare sau a primei tranșe a acesteia, fapt pentru care venitul nu se constată la încheierea tranzacției prin semnarea contractului, ci la încasarea mijloacelor bănești, ce denotă respectarea cerințelor prevăzute de metoda de casă la constatarea venitului din asigurarea directă.

Cerința concordanței (veniturile și cheltuielile care rezultă direct și concomitent din aceeași tranzacție sunt recunoscute simultan în contabilitate, prin asocierea directă între cheltuielile și veniturile aferente, cu evidențierea distinctă a acestor venituri și cheltuieli) pentru activitatea de asigurare determină următoarea particularitate: în momentul constatării venitului din activitatea de asigurare nu se cunoaște costul acestora (deoarece costul serviciilor de asigurare se stabilește la producerea riscului pe parcursul desfășurării tranzacției), fapt pentru care venitul se va constata la inițierea tranzacției, iar costul pe parcurs în cazul când riscul asigurat se va produce, și nu concomitent, cum prevede cerința dată.

Reieșind din cele prezentate, la constatarea veniturilor din activitatea de asigurare apar anumite particularități, plecând de la specificul activității date și țin de următoarele condiții:

- momentul intrării în vigoare a contractului de asigurare. Luând în considerare această condiție, la constatarea veniturilor din activitatea de asigurare, apar situațiile:
 - a) în cazul, când contractul de asigurare intră în vigoare din momentul achitării primei de asigurare sau a primei tranșe a acesteia, dacă condițiile de asigurare nu prevăd altfel (conform prevederilor articolului 1313 al Codului Civil al RM, și Legii cu privire la asigurări), constatarea venitului din activitatea de asigurare va avea loc în funcție de momentul încasării efective a mijloacelor bănești în casierie sau conturile bancare de către compania de asigurări;

- b) în cazul, când contractul de asigurare intră în vigoare din momentul încheierii sau semnării de către asigurat și asigurător (conform condițiilor prevăzute de contractul de asigurare), constatarea venitului din activitatea de asigurare va avea loc în funcție de momentul semnării de către părți a contractului, indiferent de momentul încasării efective a mijloacelor bănești de către compania de asigurări.
- răspunderea asumată de către asigurător, conform condițiilor contractului de asigurare. Reieșind din această condiție, la constatarea veniturilor din activitatea de asigurare, apar situațiile:
 - a) în cazul, când răspunderea asigurătorului, conform condițiilor contractului de asigurare, este deplină, constatarea venitului din asigurarea directă va fi în mărimea deplină a primei de asigurare, indiferent de mărimea ei încasată.
 - b) în cazul, când condițiile contractului de asigurare prevăd că asigurătorul poartă răspundere proporțional mărimii primei de asigurare achitate, constatarea venitului din asigurarea directă va fi în mărimea primei de asigurare încasate efectiv de către compania de asigurări, deoarece contractul de asigurare este în vigoare doar pentru mărimea primei de asigurare plătită de asigurat.

Pentru contabilitatea veniturilor din activitatea de asigurare, conform Completărilor la Planul de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderilor (pentru organizațiile de asigurare), (Hotărârea nr.53 din 14.04.1998), este destinat contul clasei 6 „Venituri” – 613 „Venituri din activitatea de asigurare”, iar contul de gradul II, **6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă”** este utilizat nemijlocit pentru contabilitatea veniturilor din asigurarea directă.

Venitul din activitatea de asigurare se înregistrează în contabilitate în baza *contractului de asigurare* încheiat dintre asigurat și asigurător din momentul intrării acestuia în vigoare, cât și în baza *documentelor de încasare a mijloacelor bănești*.

Contractul de asigurare se încheie de asigurător numai în baza licențelor disponibile pe tipul respectiv de asigurare.

Companiile de asigurări, efectuând operații de asigurare și reasigurare, în corespundere cu prevederile articolului 103 „Scutirea de TVA” punctul 12 g al Codului Fiscal sunt scutite de plata TVA.

Specific activității de asigurare este faptul că venitul se constată la **inițierea** tranzacției, și nu la încheierea (finalizarea) tranzacției (cum prevede paragraful 20 al SNC 18 „Venitul”).

Contabilitatea veniturilor din asigurarea directă se înregistrează prin următoarele tranzacții:

⇒ înregistrarea primelor de asigurare încasate pe asigurarea directă (în cazul când răspunderea asigurătorului este parțială, sau contractul de asigurare intră în vigoare din momentul încasării primei de asigurare) va avea loc prin formula contabilă:

Debit contul 241 „Casa” – la suma încasată în numerar;

Debit contul 242 „Conturi curente în valută națională” – la suma încasată prin transfer în monedă națională;

Debit contul 243 „Conturi curente în valută străină” – la suma încasată prin transfer în valută;

Credit contul 613 „Venituri din activitatea de asigurare”, subcontul 6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă”;

⇒ calculul venitului din asigurarea directă (în cazul răspunderii depline, sau intrării contractului de asigurare în vigoare din momentul semnării de către părți) va avea loc prin formula contabilă:

Debit contul 229 „Alte creanțe pe termen scurt”, subcontul 2297 „Creanțe pe termen scurt privind asigurarea directă”;

Credit contul 613 „Venituri din activitatea de asigurare”, subcontul 6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă”;

⇒ la suma primei de asigurare încasată parțial sau total, când venitul a fost anterior calculat, se va întocmi formula contabilă:

Debit contul 241 „Casa” – la suma încasată în numerar;

Debit contul 242 „Conturi curente în valută națională” – la suma încasată prin transfer în monedă națională;

Debit contul 243 „Conturi curente în valută străină” – la suma încasată în valută;

Credit contul 229 „Alte creanțe pe termen scurt”, subcontul 2297 „Creanțe pe termen scurt privind asigurarea directă”.

În cazul când contractul de asigurare prevede achitarea primei de asigurare în mai multe etape, se efectuează o remarcă specială, că la refuzul asiguratului de a achita următoarea tranșă a primei de asigurare

contractul de asigurare să fie nevalabil sau din momentul expirării achitării, sau din momentul expirării termenului proporțional primei încasate, sau se prevăd alte urmări.

De asemenea, în cadrul activității companiilor de asigurări, poate avea loc asigurarea personalului propriu din contul remunerării muncii, în acest caz, se va întocmi formula contabilă:

Debit contul 531 „Datorii față de personal privind retribuirea muncii”;

Credit contul 613 „Venituri din activitatea de asigurare”, subcontul 6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă”.

La fel, se poate înregistra achitarea contractelor de asigurare, încheiate de compania de asigurare cu fondatorii săi, din contul dividendelor din participarea la capitalul companiei de asigurări prin formula contabilă:

Debit contul 537 „Datorii față de fondatori și alți participanți”;

Credit contul 613 „Venituri din activitatea de asigurare”, subcontul 6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă”.

Contabilitatea primei de asigurare care nu este prezentată în ordinea stabilită. Conform Normelor Metodologice de aplicare a conturilor contabile ale companiilor de asigurări în ce privește contul 541 „Datorii pe termen scurt privind asigurarea directă”, se menționează că se utilizează pentru evidența sumei primelor de asigurare încasate, care nu sunt prezentate în ordinea stabilită (în cazul clarificării expeditorului plății sau în cazul când contractul de asigurare n-a fost coordonat pe toate punctele). De aceea, în acest caz, la încasarea primei de asigurare se întocmește formula contabilă:

Debit contul 241 „Casa”, 242 „Conturi curente în valută națională”;

Credit contul 541 „Datorii pe termen scurt privind asigurarea directă”.

La clarificarea expeditorului plății și eliberarea poliței de asigurare, se înregistrează:

Debit contul 541 „Datorii pe termen scurt privind asigurarea directă”;

Credit contul 613 „Venituri din activitatea de asigurare”, subcontul 6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă”.

Aceste formule contabile se pot întâlni mai des la asigurarea încărcăturilor și sunt determinate de cantitatea mare de informație pe care asiguratul e obligat să o prezinte pentru determinarea mărimii primei de asigurare.

În cazul neprezentării de către asigurător a informațiilor necesare sau în cazul refuzului, se consideră contractul de asigurare neîncheiat. Dacă contractul de asigurare nu a fost încheiat, mijloacele bănești încasate sunt restituite asiguratului în volumul total și se înregistrează prin formula contabilă:

Debit contul 541 „Datorii pe termen scurt privind asigurarea directă”;

Credit contul 241 „Casa”, 242 „Conturi curente în valută națională”.

Dacă, în cazul stabilirii expeditorului și calculării primei de asigurare, s-a stabilit că suma mijloacelor bănești încasate în contul primei de asigurare este mai mare ca suma primei de asigurare, atunci se restituie numai diferența.

În cazul când suma primei de asigurare este mai mare ca suma mijloacelor bănești încasate, atunci, la determinarea expeditorului și încheierii contractului de asigurare, se întocmesc formulele contabile:

✓ înregistrarea primei de asigurare încasate după prezentarea lor în modul stabilit, la determinarea expeditorului plății:

Debit contul 229 „Alte creanțe pe termen scurt”, subcontul 2297 „Creanțe pe termen scurt privind asigurarea directă” – la suma diferenței dintre suma primei de asigurare și suma mijloacelor bănești încasate în contul primei;

Debit contul 541 „Datorii pe termen scurt privind asigurarea directă” – la suma mijloacelor bănești încasate în contul primei de asigurare până la determinarea expeditorului;

Credit contul 613 „Venituri din activitatea de asigurare”, subcontul 6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă” – la suma primei de asigurare calculată.

✓ încasarea diferenței primei de asigurare neachitate:

Debit contul 241 „Casa”, 242 „Conturi curente în valută națională”;

Debit contul 229 „Alte creanțe pe termen scurt”, subcontul 2297 „Creanțe pe termen scurt privind asigurarea directă”;

Contabilitatea primelor de asigurare încasate pe contractele de asigurare generale. În practica desfășurării activității de asigurare se întâlnesc dese cazuri de achitare în avans a asigurării pentru partide omogene de încărcături, asigurate conform unui contract de asigurare general.

Analele ASEM, ediția a XI-a. Nr.1 / 2013

Conform condițiilor contractului general de asigurare poate fi prevăzută *obligația asiguratului de a achita într-o singură tranșă o anumită sumă în contul companiei de asigurări calculată reieșind din suma totală a încărcăturilor asiguratului, care se consideră ca un depozit în garantarea plății primelor de asigurare pentru partidele de încărcături omogene, transportate în termenul valabilității contractului general de asigurare.*

La suma totală a mijloacelor bănești încasate se înregistrează formula contabilă:

Debit contul 241 „Casa”, 242 „Conturi curente în valută națională”, 243 „Conturi curente în valută străină”;

Credit contul 541 „Datorii pe termen scurt privind asigurarea directă”.

Apoi, la întocmirea polițelor de asigurare pe fiecare partidă de marfă, la suma primei de asigurare corespunzătoare se micșorează mărimea depozitului mijloacelor încasate întocmindu-se formula contabilă:

Debit contul 541 „Datorii pe termen scurt privind asigurarea directă”;

Credit contul 613 „Venituri din activitatea de asigurare”, subcontul 6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă”.

La expirarea valabilității contractului general de asigurare suma depozitului neutilizată se restituie asiguratului.

În unele cazuri, la utilizarea unui astfel de tip de achitare a asigurării, contractul general de asigurare poate prevedea calculul unui anumit venit asupra soldului depozitului reieșind din termenul de acțiune a contractului general de asigurare – în analogie cu mijloacele împrumutate, însă aceste mijloace nu sunt examinate ca mijloace împrumutate.

Companiile de asigurări trebuie să țină *Registrul de evidență a contractelor de asigurare* încheiate conform formei stabilite de anexa nr.1 la Regulile de formare a rezervelor tehnice pe tipurile de asigurare în afară de viață, care are următorul conținut:

REGISTRUL evidenței contractelor de asigurare pentru anul 200_

Tipul asigurării _____

Nr. de rând	Asiguratul	Obiectul asigurării	Nr. și seria adevărții de asigurare	Suma de asigurare (lei)	Suma primelor de asigurare (prima brută)	Data încasării primelor	Data intrării contractului în vigoare	Data expirării valabilității contractului	Suma primelor de asigurare ce trebuie înapoiată în legătură cu plata sumelor de răscumpărare și alte cauze
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

La finele fiecărei perioade de gestiune (semianual și anual), rulajul creditor al subcontului de venituri din asigurarea directă se include în suma veniturilor din activitatea de asigurare și se înregistrează în rândul 010 „Veniturile din activitatea de asigurare” a Raportului de profit și pierdere prezentat de companiile de asigurări.

La finele anului de gestiune, conturile de venituri se închid prin trecerea veniturilor acumulate la rezultatul financiar total întocmindu-se formula contabilă:

Debit contul 613 „Venituri din activitatea de asigurare”, subcontul 6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă”;

Credit contul 351 „Rezultat financiar total”.

Evidența analitică a veniturilor din activitatea de asigurare directă se ține pe tipuri de asigurare, contracte de asigurare și pe asigurați.

Reieșind din faptul că activitatea de asigurare prezintă particularități în raport cu alte domenii de activitate, precum producerea, comerțul, deoarece în asigurări are loc inversarea ciclului economic „tradițional”, prin faptul că se vinde un „produs invizibil” (garanția protecției pentru riscurile asigurate), costul căruia în momentul vânzării nefiind cunoscut (fiind cunoscut numai costul maxim și probabil, deoarece riscul se poate sau nu produce, iar dauna în urma producerii poate fi parțială sau totală la distrugerea definitivă), aceste valențe regăsindu-se și în modul de evidență al tranzacțiilor de asigurare desfășurate de către companiile de asigurări. Conform celor prezentate mai sus, s-a expus modul de contabilizare a veniturilor din operațiile de asigurare directă (întâlnite cel mai des în acest domeniu de

activitate), pentru evidența cărora se utilizează un cont separat (6131 „Primele de asigurare pe asigurarea directă”), ce a condus și la modificarea denumirii indicatorului din Raportul de profit și pierdere, ce reflectă veniturile din acest domeniu de activitate. La fel, particularitățile activității de asigurare influențează și asupra modului de constatare a veniturilor. Începerea asigurării din momentul achitării primei (Codul Civil și Legea cu privire la asigurări), determină constatarea veniturilor conform metodei de casă, fiind utilizat în anumite situații și principiul contabilității de angajamente. Stabilirea mărimii primei de asigurare se face prin calcul științific și actuarial, ținându-se cont de suma asigurată, valoarea bunului asigurat etc.

Bibliografie:

1. Codul Civil al Republicii Moldova. Editura „Cartea”, Chișinău 2002.
2. Codul Fiscal, nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 // fisc.md
3. Legea Republicii Moldova cu privire la asigurări nr.407-XVI din 21 decembrie 2006 // Monitorul Oficial nr.47-49 din 06.04.2007.
4. Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 // fisc.md
5. Hotărârea Ministerului Finanțelor nr.53 din 14 aprilie 1998 privind Completările la Planul de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderilor (pentru organizațiile de asigurare) // Monitorul Oficial nr. 105-107 din 26 .11.1998.
6. SNC 18 „Venitul” // revista Contabilitate și audit nr. 1, 1998.
7. IFRS 4 „Contracte de asigurare” // minfin.md
8. IAS 18 „Venitul” // minfin.md
9. Ciurel Violeta. *Asigurări și reasigurări: abordări teoretice și practici internaționale*. București:ALL BECK, 2000.
10. Constantinescu Dan Anghel, Dobrin Marinică, Ungureanu Ana Maria, Grădișteanu Daniela. *Tratat de asigurări*. București, 1999.
11. Dolghi Cristina. *Contabilitatea din asigurarea directă, reasigurare și altor operații din activitatea de asigurare*. Chișinău 2004.
12. Бургонова Г. Н., Васина И. Г. *Бухгалтерский учет в страховых компаниях*. Учебное пособие – Санкт-Петербург, 1999.
13. Вещунова Н.Л., Фомина Л. Ф. *Бухгалтерский учет в страховых компаниях*. Москва - Санкт-Петербург, Издательский Торговый Дом «Герда», 2000.
14. Бланд Давид. *Страхование: Принципы и Практика*. Москва «Финансы и статистика», 1998.
15. Долгий К., Мунтяну А. *Îsобенности бухгалтерского учета в страховых организациях Республики Молдова*. Кишинэу, 2003.
16. Дубровина Т. *Бухгалтерский учет в страховых организациях*. Москва «Финансы и статистика», 1999.
17. Кузьминов Н.Н. *Îsобенности бухгалтерского учета в страховых компаниях*. Москва, Издательство «Анкил», 2000.